

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ภาพลักษณ์สตรีในหนังสือพิมพ์รายวัน

จากการวิเคราะห์เนื้อหาด้านภาพลักษณ์สตรีในหนังสือพิมพ์รายวัน ไทย 6 ชื่อฉบับ คือไทยรัฐ เดลินิวส์ สยามรัฐ มติชน บ้านเมือง และ แนวหน้า ที่ออกจำหน่ายในช่วงวันที่ 1 มกราคม 2528 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2537 โดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 300 ฉบับ ผลการศึกษาสรุปรุได้ดังนี้

ประเด็นเรื่องและรูปแบบที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์รายวัน

1. ประเด็นเรื่องสตรีที่หนังสือพิมพ์รายวันนำเสนอ

ในการวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งเนื้อหาตามประเด็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสตรี ออกเป็น 17 ประเด็น โดยยึดเกณฑ์การแบ่งตามแผนพัฒนาสตรีระยะยาว ฉบับที่ 2 ปีพ.ศ. 2535-2554 และนำมาปรับประยุกต์เพิ่มเติมให้เหมาะสมยิ่งขึ้นได้ดังนี้

1. สตรีกับการเมือง-กฎหมาย
2. สตรีกับเศรษฐกิจ-ธุรกิจ
3. สตรีกับอาชีพ
4. สตรีกับสาธารณสุข
5. สตรีกับการศึกษา
6. สตรีกับศาสนา

7. สตรีกับสิ่งแวดล้อม
8. สตรีกับธุรกิจบริการทางเพศ
9. สตรีกับสื่อมวลชน
10. สตรีกับสังคม
11. สตรีกับกีฬา
12. สตรีกับความงาม
13. สตรีกับเหยื่อของความรุนแรง
14. สตรีกับครอบครัว
15. สตรีกับความสามารถพิเศษ
16. สตรีกับการพัฒนา
17. อื่นๆ

จากการวิเคราะห์การนำเสนอประเด็นเรื่องตามปริมาณความถี่ในการนำเสนอของหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 300 ฉบับ พบว่าหนังสือพิมพ์รายวันนำเสนอประเด็นเรื่องด้านสตรีทั้งหมด 1,860 ชิ้น โดยเฉลี่ยนำเสนอฉบับละ 310 ชิ้น โดยมีการนำเสนอประเด็นเรื่องเรียงลำดับจากมากที่สุดไปน้อยที่สุดได้ดังนี้

1. สตรีกับความงาม	เสนอจำนวน	339	ชิ้น	คิดเป็นร้อยละ	18.2
2. สตรีกับสังคม	เสนอจำนวน	283	ชิ้น	คิดเป็นร้อยละ	15.2
3. สตรีกับกีฬา	เสนอจำนวน	177	ชิ้น	คิดเป็นร้อยละ	9.5
4. สตรีกับครอบครัว	เสนอจำนวน	170	ชิ้น	คิดเป็นร้อยละ	9.1
5. สตรีกับอาชีพ	เสนอจำนวน	149	ชิ้น	คิดเป็นร้อยละ	8.0
6. สตรีกับธุรกิจบริการทางเพศ	เสนอจำนวน	149	ชิ้น	คิดเป็นร้อยละ	8.0
7. สตรีกับการเมือง-กฎหมาย	เสนอจำนวน	147	ชิ้น	คิดเป็นร้อยละ	7.9
8. สตรีกับเหยื่อของความรุนแรง	เสนอจำนวน	119	ชิ้น	คิดเป็นร้อยละ	6.4

9. สตรีกับเศรษฐกิจ-ธุรกิจ	เสนอจำนวน	97	ขึ้น	คิดเป็นร้อยละ	5.2
10. สตรีกับความสามารถพิเศษ	เสนอจำนวน	52	ขึ้น	คิดเป็นร้อยละ	3.5
11. สตรีกับสาธารณสุข	เสนอจำนวน	65	ขึ้น	คิดเป็นร้อยละ	2.8
12. สตรีกับการศึกษา	เสนอจำนวน	31	ขึ้น	คิดเป็นร้อยละ	1.6
13. สตรีกับสิ่งแวดล้อม	เสนอจำนวน	26	ขึ้น	คิดเป็นร้อยละ	1.4
14. สตรีกับศาสนา	เสนอจำนวน	23	ขึ้น	คิดเป็นร้อยละ	1.2
15. สตรีกับการพัฒนา	เสนอจำนวน	13	ขึ้น	คิดเป็นร้อยละ	0.7
16. สตรีกับสื่อมวลชน	เสนอจำนวน	8	ขึ้น	คิดเป็นร้อยละ	0.5
17. อื่นๆ	เสนอจำนวน	12	ขึ้น	คิดเป็นร้อยละ	0.6

หนังสือพิมพ์รายวันแต่ละชื่อฉบับนำเสนอประเด็นเรื่องมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ ไทยรัฐ นำเสนอสตรีกับสังคมมากที่สุด จำนวน 86 ขึ้น คิดเป็นร้อยละ 19.5 ของประเด็นทั้งหมด รองลงมาคือสตรีกับความงามจำนวน 65 ขึ้น คิดเป็นร้อยละ 14.7 และสตรีกับครอบครัว จำนวน 45 ขึ้น คิดเป็นร้อยละ 10.2 ประเด็นเรื่องที่ได้รับการนำเสนอในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐน้อยที่สุดคือ สตรีกับสื่อมวลชนและสตรีกับการพัฒนา โดยนำเสนอจำนวนเท่ากันคือ 2 ขึ้น คิดเป็นร้อยละ 0.45

หนังสือพิมพ์เดลินิวส์นำเสนอประเด็นสตรีกับความงามมากที่สุดจำนวน 82 ขึ้น คิดเป็นร้อยละ 19.7 รองลงมาคือสตรีกับธุรกิจบริการทางเพศจำนวน 44 ขึ้น คิดเป็นร้อยละ 10.6 และอันดับสามคือสตรีกับกีฬาและสตรีกับเหยื่อความรุนแรง นำเสนอจำนวนเท่ากันคือ 43 ขึ้นคิดเป็นร้อยละ 10.3 ประเด็นเรื่องที่ไม่ได้รับการนำเสนอเลยคือสตรีกับสื่อมวลชน

หนังสือพิมพ์สยามรัฐนำเสนอประเด็นสตรีกับความงามและสตรีกับ

สังคมมากที่สุด ในจำนวนที่เท่ากันคือ 30 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 15 ของการนำเสนอประเด็นสตรีทั้งหมด รองลงมาคือสตรีกับการเมือง-กฎหมายจำนวน 28 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 14 และอันดับสามคือสตรีกับธุรกิจบริการทางเพศจำนวน 17 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 8.5 ประเด็นที่นำเสนอน้อยที่สุดคือสตรีกับสื่อมวลชนจำนวน 2 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 1

หนังสือพิมพ์มติชนนำเสนอประเด็นสตรีกับกีฬามากที่สุดจำนวน 47 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 16.4 รองลงมาคือสตรีกับความงามจำนวน 45 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 15.7 และสตรีกับครอบครัวจำนวน 33 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 11.5 ประเด็นที่ได้รับการนำเสนอมากที่สุดคือสตรีกับศาสนา สตรีกับสื่อมวลชน และสตรีกับการพัฒนา นำเสนอเท่ากันคือ 3 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 1

หนังสือพิมพ์บ้านเมืองนำเสนอประเด็นสตรีกับความงามมากที่สุดจำนวน 56 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 21.6 รองลงมาคือสตรีกับสังคม เสนอ 46 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 17.7 และสตรีกับอาชีพ 34 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 13.1 ประเด็นสตรีกับสื่อมวลชนไม่ได้รับการนำเสนอเลย

หนังสือพิมพ์แนวหน้านำเสนอประเด็นสตรีกับสังคมมากที่สุดจำนวน 62 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 23.9 รองลงมาคือสตรีกับความงามจำนวน 60 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 23.1 และสตรีกับอาชีพจำนวน 25 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 9.6 ประเด็นสตรีกับสื่อมวลชนและสตรีกับการพัฒนาได้รับการนำเสนอน้อยที่สุดในจำนวนที่เท่ากันคือ 1 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 0.4 (ดูรายละเอียดในตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1 แสดงปริมาณความถี่ในการนำเสนอประเด็นเรื่องสตรีใน

หนังสือพิมพ์รายวัน (2528-2537)

ประเด็น	ไทยรัฐ		เดลินิวส์		สยามรัฐ		มติชน		บ้านเมือง		แนวหน้า		รวม	
	ชิ้น	%	ชิ้น	%	ชิ้น	%	ชิ้น	%	ชิ้น	%	ชิ้น	%	ชิ้น	%
1	34	7.7	28	6.7	28	14	27	9.4	11	4.2	19	7.3	147	7.9
2	16	3.6	28	6.7	9	4.5	23	8.0	14	5.4	7	2.7	97	5.2
3	26	5.9	38	9.1	9	4.5	17	5.9	34	13.1	25	9.6	149	8.0
4	16	3.6	7	1.7	11	5.5	7	2.4	4	1.5	7	2.7	52	2.8
5	10	2.3	6	1.4	4	0.2	4	1.4	3	1.2	4	1.5	31	1.7
6	6	1.4	4	0.9	5	2.5	3	0.1	3	1.2	2	0.8	23	1.2
7	4	0.9	5	1.2	6	3.0	4	1.4	4	1.5	3	1.1	26	1.4
8	38	8.6	44	10.6	17	8.5	27	9.4	13	5.0	10	3.8	149	8.0
9	2	0.4	-	-	2	1.0	3	1.0	-	-	1	0.4	8	0.5
10	86	19.5	40	9.6	30	15	19	6.6	46	17.7	62	23.9	283	15.2
11	27	6.1	43	10.3	15	7.5	47	16.4	22	8.5	24	9.3	177	9.5
12	65	14.7	82	19.7	30	15	45	15.7	56	21.6	60	23.1	339	18.2
13	43	9.7	43	10.3	3	1.5	13	4.5	12	4.6	8	3.1	119	6.4
14	45	10.2	34	8.2	16	8.0	33	11.5	19	7.3	20	7.7	170	9.1
15	3	0.7	1	0.2	2	1.0	-	-	3	1.2	3	1.1	12	0.6
16	18	4.1	12	2.9	8	4.0	11	3.8	13	5.0	3	1.1	65	3.5
17	2	0.4	1	0.2	4	2.0	3	1.0	2	0.7	1	0.4	13	0.7

2. รูปแบบที่หนังสือพิมพ์รายวันนำเสนอ

ในการวิจัยครั้งนี้สามารถแบ่งรูปแบบที่หนังสือพิมพ์รายวันนำเสนอออกเป็น 6 รูปแบบคือ

1. ข่าว
2. บทความ-สารคดี
3. การ์ตูน
4. บทสัมภาษณ์
5. ภาพและภาพประกอบข่าว
6. อื่นๆ เช่นบทบรรณาธิการ บทวิจารณ์

ผลการวิเคราะห์สามารถจัดลำดับของรูปแบบที่หนังสือพิมพ์รายวันมักนำเสนอตามลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ รูปแบบของภาพนำเสนอมากที่สุดจำนวน 1013 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 49.5 รูปแบบของข่าว 606 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 29.6 รูปแบบของบทความจำนวน 264 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 12.9 รูปแบบของบทสัมภาษณ์จำนวน 147 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 7.2 และรูปแบบของการ์ตูนจำนวน 8 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 0.4

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ นำเสนอรูปแบบของข่าวมากที่สุดจำนวน 212 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 43.5 รองลงมาคือรูปแบบของภาพ จำนวน 193 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 39.6 และรูปแบบของบทความจำนวน 45 คิดเป็นร้อยละ 9.2 รูปแบบที่นำเสนอน้อยคือรูปแบบบทบรรณาธิการมีการนำเสนอเพียงครั้งเดียว คิดเป็นร้อยละ 0.2

หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ นำเสนอรูปแบบของภาพและภาพประกอบข่าวมากที่สุดจำนวน 226 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 51.1 รองลงมาคือรูปแบบ

ของข่าว นำเสนอจำนวน 138 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 31.2 รูปแบบของบทความ-สารคดีนำเสนอ จำนวน 56 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 12.7 รูปแบบที่ไม่ได้รับการนำเสนอเลยคือการ์ตูน

หนังสือพิมพ์สยามรัฐ นำเสนอรูปแบบของภาพและภาพประกอบข่าวมากที่สุด จำนวน 108 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 50.9 รองลงมาคือรูปแบบของข่าว จำนวน 44 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 20.7 และรูปแบบของบทความ-สารคดี จำนวน 40 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 18.9 รูปแบบที่ไม่มีการนำเสนอเลยคือการ์ตูน

หนังสือพิมพ์มติชน นำเสนอรูปแบบของภาพและภาพประกอบข่าวมากที่สุดจำนวน 148 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 48 รองลงมาคือรูปแบบของข่าวจำนวน 99 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 32.1 และรูปแบบของบทความ-สารคดี และรูปแบบของบทสัมภาษณ์ นำเสนอจำนวนเท่ากันคือ 29 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 9.4 รูปแบบที่นำเสนอน้อยที่สุดคือการ์ตูน นำเสนอจำนวน 1 ชิ้นคิดเป็นร้อยละ 0.3

หนังสือพิมพ์บ้านเมือง นำเสนอรูปแบบของภาพและภาพประกอบข่าวมากที่สุด จำนวน 182 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 58.1 รองลงมาคือรูปแบบของข่าวจำนวน 57 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 18.2 และรูปแบบของบทความ-สารคดีจำนวน 43 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 13.7 รูปแบบที่นำเสนอน้อยที่สุดคือการ์ตูน เสนอจำนวน 2 ครั้งคิดเป็นร้อยละ 0.6

หนังสือพิมพ์แนวหน้า นำเสนอรูปแบบของภาพและภาพประกอบข่าวมากที่สุด จำนวน 156 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 54.9 รองลงมาคือรูปแบบ

ของข่าวจำนวน 56 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 19.7 รูปแบบของบทความ-สารคดีนำเสนอจำนวน 51 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 6 รูปแบบที่ไม่ได้รับการนำเสนอเลยคือ การ์ตูน (ดูรายละเอียดในตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2 รูปแบบที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์รายวัน (2528-2537)

หนังสือพิมพ์	ข่าว	บทความ	การ์ตูน	สัมภาษณ์	ภาพ	อื่นๆ
ไทยรัฐ	212	45	5	31	193	1
(%)	43.5	9.2	0.4	6.4	39.6	0.2
เดลินิวส์	138	56	-	22	226	-
(%)	31.2	12.7	-	4.9	51.1	-
สยามรัฐ	44	40	-	18	108	2
(%)	20.7	18.9	-	8.5	50.9	0.9
มติชน	99	29	1	29	148	2
(%)	32.1	9.4	0.3	9.4	48.0	0.6
บ้านเมือง	57	43	2	27	182	2
(%)	18.2	13.7	0.6	8.6	58.1	0.6
แนวหน้า	56	51	1	19	156	2
(%)	19.7	6.0	0.3	6.7	54.9	0.7
รวม	606	264	8	147	1013	8
(%)	29.6	12.9	0.4	7.2	49.5	0.4

ทิศทางและบทบาทของสตรีที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์รายวัน

1. ทิศทางการนำเสนอภาพลักษณ์สตรี

การวิจัยครั้งนี้กำหนดให้ทิศทางการนำเสนอภาพลักษณ์สตรีมี 3

ทิศทางคือ

1. ทิศทางเป็นบวก
2. ทิศทางเป็นกลาง
3. ทิศทางเป็นลบ

ผลการศึกษาหนังสือพิมพ์รายวันจำนวน 300 ฉบับพบว่ามีการนำเสนอทิศทางเป็นกลางมากที่สุดจำนวน 1261 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 77.6 รองลงมาคือทิศทางเป็นบวก เสนอจำนวน 295 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 18.2 และทิศทางที่นำเสนอน้อยที่สุดคือทิศทางเป็นลบ นำเสนอจำนวน 69 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 4.2

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐนำเสนอทิศทางที่เป็นกลางมากที่สุดจำนวน 309 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 80.5 รองลงมาคือทิศทางที่เป็นบวกจำนวน 55 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 14.3 และทิศทางเป็นลบนำเสนอจำนวน 20 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 5.2

หนังสือพิมพ์เดลินิวส์นำเสนอทิศทางที่เป็นกลางมากที่สุดจำนวน 257 ชิ้นคิดเป็นร้อยละ 72 รองลงมาคือทิศทางที่เป็นบวกจำนวน 79 ชิ้นคิดเป็นร้อยละ 22.1 และทิศทางเป็นลบจำนวน 21 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 5.9

หนังสือพิมพ์สยามรัฐนำเสนอทิศทางที่เป็นกลางมากที่สุดจำนวน

142 ชั้นคิดเป็นร้อยละ 79.8 ทิศทางที่เป็นบวกนำเสนอจำนวน 29 ชั้นคิดเป็นร้อยละ 16.3 และทิศทางที่เป็นลบนำเสนอจำนวน 7 ชั้นคิดเป็นร้อยละ 3.9

หนังสือพิมพ์มติชน นำเสนอทิศทางที่เป็นกลางมากที่สุดจำนวน 187 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 75.7 ทิศทางที่เป็นบวกนำเสนอจำนวน 52 ชั้นคิดเป็นร้อยละ 21.1 และทิศทางที่เป็นลบจำนวน 8 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 3.2

หนังสือพิมพ์บ้านเมืองนำเสนอทิศทางที่เป็นกลางมากที่สุดจำนวน 179 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 77.5 ทิศทางที่เป็นบวกนำเสนอจำนวน 45 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 19.5 และทิศทางที่เป็นลบนำเสนอจำนวน 7 ชั้นคิดเป็นร้อยละ 3

หนังสือพิมพ์แนวหน้านำเสนอทิศทางที่เป็นกลางมากที่สุดจำนวน 187 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 82 ทิศทางที่เป็นบวกนำเสนอจำนวน 35 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 15.4 และทิศทางที่เป็นลบนำเสนอจำนวน 6 ชั้นคิดเป็นร้อยละ 2.6 (ดูรายละเอียดจากตารางที่ 4.3)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.3 ทิศทางการนำเสนอภาพลักษณ์สตรีในหนังสือพิมพ์รายวัน
(2528-2537)

หนังสือพิมพ์	ทิศทาง					
	บวก		กลาง		ลบ	
	ขึ้น	ร้อยละ	ขึ้น	ร้อยละ	ขึ้น	ร้อยละ
ไทยรัฐ	55	14.3	309	80.5	20	5.2
เดลินิวส์	79	22.1	257	72.0	21	5.9
สยามรัฐ	29	16.3	142	79.8	7	3.9
มติชน	52	21.1	187	75.7	8	3.2
บ้านเมือง	45	19.5	179	77.5	7	3.0
แนวหน้า	35	15.4	187	82.0	6	2.6
รวม	295	18.2	1261	77.6	69	4.2

2. บทบาทสตรีในหนังสือพิมพ์รายวัน

ในการวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งบทบาทของสตรีออกเป็น 6 ลักษณะคือ

1. บทบาทของการเป็นแม่
2. บทบาทของการเป็นเมีย
3. บทบาทของการเป็นสัตว์โลกแสนสวย
4. บทบาทของการเป็นวัตถุทางเพศ
5. บทบาทของการเป็นผู้หญิงยุคใหม่
6. บทบาทอื่นๆ เช่นสตรีผู้เคราะห์ร้ายถูกใจ ปล้น หรือ
ทำร้ายร่างกาย

ผลการวิจัยพบว่า หนังสือพิมพ์รายวันนำเสนอภาพลักษณ์สตรีในบทบาทต่างๆ จากมากที่สุดไปยังน้อยที่สุดคือ นำเสนอบทบาทของผู้หญิงยุคใหม่มากที่สุดจำนวน 902 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 50 บทบาทของสัตว์โลกแสนสวยจำนวน 383 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 21.1 บทบาทของวัตถุทางเพศจำนวน 214 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 11.8 บทบาทของการเป็นเมีย จำนวน 156 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 8.6 บทบาทอื่นๆ โดยเน้นที่บทบาทของสตรีผู้เคราะห์ร้ายนำเสนอจำนวน 81 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 4.5 และบทบาทของการเป็นแม่จำนวน 75 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 4.1

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐนำเสนอบทบาทของผู้หญิงยุคใหม่มากที่สุด จำนวน 209 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 49.5 รองลงมาคือบทบาทของสัตว์โลกแสนสวยจำนวน 76 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 18.0 บทบาทของวัตถุทางเพศนำเสนอจำนวน 56 ชิ้นคิดเป็นร้อยละ 13.3 บทบาทของการเป็นเมีย จำนวน 42 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 9.9 บทบาทอื่นๆ โดยเน้นที่บทบาทของสตรีผู้เคราะห์ร้าย นำเสนอจำนวน 24 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 5.6 และบทบาทของการเป็นแม่จำนวน

15 ชั้นคิดเป็นร้อยละ 3.5

หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ นำเสนอบทบาทของผู้หญิงยุคใหม่มากที่สุด จำนวน 179 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 45 รองลงมาคือบทบาทของสัตว์โลกแสนสวย นำเสนอจำนวน 90 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 22.5 บทบาทของวัตถุทางเพศ จำนวน 65 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 16.2 บทบาทของการเป็นเมียจำนวน 31 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 7.7 บทบาทอื่นโดยเน้นที่บทบาทของสตรีผู้เคราะห์ร้าย จำนวน 25 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 6.2 และบทบาทที่นำเสนอน้อยที่สุดคือ บทบาทของความเป็นแม่ นำเสนอจำนวน 10 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 2.5

หนังสือพิมพ์สยามรัฐ นำเสนอบทบาทของผู้หญิงยุคใหม่มากที่สุดจำนวน 110 ชั้นคิดเป็นร้อยละ 54.1 รองลงมาคือบทบาทของสัตว์โลกแสนสวย จำนวน 30 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 14.7 บทบาทของการเป็นวัตถุทางเพศ จำนวน 26 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 12.8 บทบาทของการเป็นเมีย จำนวน 17 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 8.4 บทบาทของการเป็นแม่จำนวน 14 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 6.9 และบทบาทอื่นๆ โดยเน้นที่บทบาทของสตรีผู้เคราะห์ร้าย จำนวน 6 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 2.9

หนังสือพิมพ์มติชน นำเสนอบทบาทของผู้หญิงยุคใหม่มากที่สุดจำนวน 133 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 49.4 รองลงมาคือบทบาทของสัตว์โลกแสนสวยจำนวน 52 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 19.3 บทบาทของการเป็นวัตถุทางเพศ จำนวน 33 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 12.3 บทบาทของการเป็นเมีย นำเสนอจำนวน 21 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 7.8 บทบาทของการเป็นแม่ จำนวน 20 ชั้นคิดเป็นร้อยละ 7.4 และบทบาทอื่นๆ โดยเน้นที่บทบาทของสตรีผู้เคราะห์ร้าย จำนวน 10 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 3.7

หนังสือพิมพ์บ้านเมือง นำเสนอบทบาทของผู้หญิงยุคใหม่มากที่สุดจำนวน 135 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 51.3 รองลงมาคือบทบาทของสัตว์โลกแสนสวยจำนวน 68 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 25.8 บทบาทของการเป็นเมียจำนวน 23 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 8.7 บทบาทของการเป็นวัตถุทางเพศจำนวน 19 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 7.2 บทบาทอื่นๆ โดยเน้นที่บทบาทของสตรีผู้เคราะห์ร้าย จำนวน 12 ชิ้นคิดเป็นร้อยละ 4.6 และบทบาทของการเป็นแม่นำเสนอน้อยที่สุดจำนวน 6 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 2.3

หนังสือพิมพ์แนวหน้า นำเสนอบทบาทของผู้หญิงยุคใหม่มากที่สุดจำนวน 136 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 53.5 รองลงมาคือบทบาทของสัตว์โลกแสนสวยจำนวน 67 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 26.4 บทบาทของการเป็นเมียจำนวน 22 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 8.6 บทบาทของการเป็นวัตถุทางเพศจำนวน 15 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 5.9 บทบาทของการเป็นแม่ จำนวน 10 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 3.9 และบทบาทอื่นๆ โดยเน้นที่บทบาทของสตรีผู้เคราะห์ร้ายจำนวน 4 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 1.6 (ดูในตารางที่ 4.4)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.4 บทบาทของสตรีในหนังสือพิมพ์รายวัน (2528-2537)

หนังสือพิมพ์	บทบาท					
	แม่	เมีย	สัตว์โลก แสนสวย	วัตถุ ทางเพศ	หญิงยุคใหม่	อื่นๆ
ไทยรัฐ	15	42	76	56	209	24
(%)	3.5	9.9	18.0	13.3	49.5	5.6
เดลินิวส์	10	31	90	65	179	25
(%)	2.5	7.7	22.5	16.2	45.0	6.2
สยามรัฐ	14	17	30	26	110	6
(%)	6.9	8.4	14.7	12.8	54.1	2.9
มติชน	20	21	52	33	133	10
(%)	7.4	7.8	19.3	12.3	49.4	3.7
บ้านเมือง	6	23	68	19	135	12
(%)	2.3	8.7	25.8	7.2	51.3	4.6
แนวหน้า	10	22	67	15	136	4
(%)	3.9	8.6	26.4	5.9	53.5	1.6
รวม	75	156	383	214	902	81
(%)	4.1	8.6	21.1	11.8	50.0	4.5

ปริมาณทฤษฎี และระดับของสตรีในหนังสือพิมพ์รายวัน

1. ปริมาณทฤษฎีของสตรีในหนังสือพิมพ์รายวัน

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดปริมาณทฤษฎีของสตรีออกเป็น 3 ลักษณะคือ

1. ปริมาณทฤษฎีภายในบ้าน (Domestic)
2. ปริมาณทฤษฎีสาธารณะ (Public world)
3. ปริมาณทฤษฎีที่ไม่ตรงกับ 2 ประการแรก

ผลการวิจัยพบว่า หนังสือพิมพ์รายวันนำเสนอภาพลักษณ์สตรีในปริมาณทฤษฎีที่เป็นสาธารณะมากที่สุดจำนวน 1406 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 86.5 รองลงมาคือปริมาณทฤษฎีภายในบ้านจำนวน 158 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 9.7 ปริมาณทฤษฎีอื่นๆ จำนวน 61 ชิ้นคิดเป็นร้อยละ 3.8

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐนำเสนอภาพลักษณ์สตรีในปริมาณทฤษฎีสาธารณะมากที่สุดจำนวน 322 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 83.9 รองลงมาคือปริมาณทฤษฎีภายในบ้านจำนวน 49 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 12.8 และปริมาณทฤษฎีอื่นๆ จำนวน 13 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 3.4

หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ นำเสนอภาพลักษณ์สตรีในปริมาณทฤษฎีสาธารณะมากที่สุดจำนวน 300 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 84 ปริมาณทฤษฎีภายในบ้านนำเสนอจำนวน 43 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 12 และปริมาณทฤษฎีอื่นๆ จำนวน 14 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 3.9

หนังสือพิมพ์สยามรัฐ นำเสนอภาพลักษณ์สตรีในปริมาณทฤษฎีสาธารณะมากที่สุดจำนวน 155 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 87.1 ปริมาณทฤษฎีภายในบ้านนำเสนอ

เสนอจำนวน 13 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 7.3 และปริมาตรอื่นๆ จำนวน 10 ชั้น
คิดเป็นร้อยละ 5.6

หนังสือพิมพ์มติชน นำเสนอภาพลักษณ์สตรีในปริมาตรสาธารณะ
มากที่สุดจำนวน 215 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 87 ปริมาตรภายในบ้านนำเสนอจำ
นวน 26 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 10.5 และปริมาตรอื่นๆ จำนวน 6 ชั้น คิดเป็น
ร้อยละ 2.4

หนังสือพิมพ์บ้านเมือง นำเสนอภาพลักษณ์สตรีในปริมาตรสาธารณะ
มากที่สุดจำนวน 210 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 90.9 ปริมาตรภายในบ้านนำเสนอ
จำนวน 17 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 7.4 และปริมาตรอื่นๆ จำนวน 4 ชั้น คิด
เป็นร้อยละ 1.7

หนังสือพิมพ์แนวหน้า นำเสนอภาพลักษณ์สตรีในปริมาตรสาธารณะ
มากที่สุด จำนวน 204 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 89.5 ปริมาตรอื่นๆ จำนวน 14
ชั้น คิดเป็นร้อยละ 6.2 และปริมาตรภายในบ้าน จำนวน 10 ชั้นคิดเป็นร้อย
ละ 4.4 (ดูรายละเอียดในตารางที่ 4.5)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.5 ปริมาณของสตรีในหนังสือพิมพ์รายวัน (2528-2537)

หนังสือพิมพ์	ปริมาณของสตรี					
	ปริมาณทภายในบ้าน		ปริมาณทสาธารณะ		อื่นๆ	
	ชั้น	ร้อยละ	ชั้น	ร้อยละ	ชั้น	ร้อยละ
ไทยรัฐ	49	12.8	322	83.9	13	3.4
เดลินิวส์	43	12.0	300	84.0	14	3.9
สยามรัฐ	13	7.3	155	87.1	10	5.6
มติชน	26	10.5	215	87.1	6	2.4
บ้านเมือง	17	7.4	210	90.9	4	1.7
แนวหน้า	10	4.4	204	89.5	14	6.2
รวม	158	9.7	1406	86.5	61	3.8

2. ฐานะของสตรีในหนังสือพิมพ์รายวัน

การวิจัยครั้งนี้กำหนดให้สตรีมีฐานะ 3 ลักษณะคือ

1. เป็นผู้กระทำ (Active)
2. เป็นผู้ถูกกระทำ (Passive)
3. อื่นๆ

ผลการวิจัยจากหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 300 ฉบับ พบว่า ฐานะของสตรีในหนังสือพิมพ์รายวันมีภาพลักษณ์เป็นผู้กระทำมากที่สุดคือ จำนวน 1023 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 56.6 รองลงมาคือมีฐานะเป็นผู้ถูกกระทำ 896 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 19.7 และอื่นๆ คือมีฐานะเป็นกลางไม่มีคู่กรณีทั้งในแง่กระทำหรือถูกกระทำจำนวน 428 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 23.7

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐนำเสนอฐานะของสตรีในลักษณะของเป็นผู้กระทำมากที่สุดจำนวน 250 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 63.7 ฐานะของผู้ถูกกระทำ จำนวน 92 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 23.5 และฐานะอื่นๆ จำนวน 50 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 12.7

หนังสือพิมพ์เดลินิวส์นำเสนอฐานะของสตรีในลักษณะของเป็นผู้กระทำมากที่สุดจำนวน 215 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 57.0 รองลงมาคือฐานะของผู้ที่ถูกกระทำ จำนวน 87 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 23.1 และฐานะอื่นๆ จำนวน 75 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 19.9

หนังสือพิมพ์สยามรัฐ นำเสนอฐานะของสตรีในลักษณะของการเป็นผู้กระทำมากที่สุด จำนวน 111 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 61.7 รองลงมาคือฐานะอื่นๆ จำนวน 44 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 24.4 และการเป็นผู้ถูกกระทำ จำนวน

25 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 13.9

หนังสือพิมพ์มติชน นำเสนอฐานะของสตรีในลักษณะของผู้กระทำมากที่สุดจำนวน 160 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 61.5 รองลงมาคือฐานะของผู้ถูกกระทำ จำนวน 55 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 21.1 และฐานะอื่นๆ จำนวน 45 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 17.3

หนังสือพิมพ์บ้านเมือง นำเสนอฐานะของสตรีในลักษณะของผู้กระทำมากที่สุดจำนวน 164 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 69.8 รองลงมาคือฐานะของผู้ถูกกระทำ จำนวน 36 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 15.3 และฐานะอื่นๆ จำนวน 35 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 14.9

หนังสือพิมพ์แนวหน้า นำเสนอฐานะของสตรีในลักษณะของผู้กระทำมากที่สุดจำนวน 154 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 67.2 รองลงมาคือฐานะอื่นๆ จำนวน 61 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 26.6 และฐานะของผู้ถูกกระทำจำนวน 14 ชั้น คิดเป็นร้อยละ 6.1 (ดูรายละเอียดในตารางที่ 4.6)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.6 ฐานะของสตรีในหนังสือพิมพ์รายวัน (2528-2537)

หนังสือพิมพ์	ฐานะของสตรี					
	ผู้กระทำ (Active)		ผู้ถูกกระทำ		อื่นๆ	
	ชั้น	ร้อยละ	ชั้น	ร้อยละ	ชั้น	ร้อยละ
ไทยรัฐ	150	63.7	92	23.5	50	12.7
เดลินิวส์	215	57.0	87	23.1	75	19.9
สยามรัฐ	111	61.7	25	13.9	44	24.4
มติชน	160	61.5	55	21.1	45	17.3
บ้านเมือง	164	69.8	36	15.3	35	14.9
แนวหน้า	154	67.2	14	6.1	61	26.6
รวม	1054	63.0	309	18.5	310	18.5

3. ระดับของสตรีในหนังสือพิมพ์รายวัน

การวิจัยครั้งนี้ กำหนดให้ระดับของสตรีมี 3 ระดับคือ

1. สตรีระดับธรรมดา
2. สตรีระดับผู้นำ
3. อื่นๆ

ผลการวิจัยจากหนังสือพิมพ์ 300 ฉบับปรากฏว่า สตรีที่ได้รับการนำเสนอในหนังสือพิมพ์มากที่สุดคือสตรีระดับผู้นำ จำนวน 896 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 55.1 รองลงมาคือสตรีระดับธรรมดา จำนวน 656 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 40.4 และอื่นๆ คือข่าวที่ไม่ปรากฏอย่างเด่นชัดว่าเป็นระดับใด อีก 73 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 4.5

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ นำเสนอภาพลักษณ์สตรีในระดับผู้นำมากที่สุด จำนวน 221 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 57.6 รองลงมาคือสตรีระดับธรรมดา นำเสนอ 148 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 38.5 และระดับอื่นๆ จำนวน 15 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 3.9

หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ นำเสนอภาพลักษณ์สตรีในระดับธรรมดามากที่สุด จำนวน 183 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 51.3 รองลงมาคือระดับผู้นำ จำนวน 168 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 47.1 และระดับอื่นๆ จำนวน 6 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 1.7

หนังสือพิมพ์สยามรัฐ นำเสนอภาพลักษณ์สตรีในระดับผู้นำมากที่สุด จำนวน 98 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 55.1 รองลงมาคือสตรีระดับธรรมดา จำนวน 38.2 และระดับอื่นๆ จำนวน 12 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 6.7

หนังสือพิมพ์มติชน นำเสนอภาพลักษณ์สตรีในระดับผู้นำมากที่สุด จำนวน 138 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 55.9 รองลงมาคือระดับธรรมดา จำนวน 98 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 39.7 และระดับอื่นๆ นำเสนอจำนวน 11 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 4.5

หนังสือพิมพ์บ้านเมือง นำเสนอภาพลักษณ์สตรีในระดับผู้นำมากที่สุด จำนวน 135 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 58.4 รองลงมาคือระดับธรรมดา นำเสนอจำนวน 94 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 40.7 และระดับอื่นๆ นำเสนอจำนวน 2 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 0.9

หนังสือพิมพ์แนวหน้า นำเสนอภาพลักษณ์สตรีในระดับผู้นำมากที่สุด จำนวน 136 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 59.6 รองลงมาคือระดับธรรมดา จำนวน 65 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 28.5 และระดับอื่นๆ จำนวน 27 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 11.8 (ดูรายละเอียดในตารางที่ 4.7)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.7 ระดับของสตรีที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์รายวัน (2528-2537)

หนังสือพิมพ์	ระดับของสตรี					
	ระดับธรรมดา		ระดับผู้นำ		ระดับอื่นๆ	
	ชิ้น	ร้อยละ	ชิ้น	ร้อยละ	ชิ้น	ร้อยละ
ไทยรัฐ	148	38.5	221	57.6	15	3.9
เดลินิวส์	183	51.3	168	47.1	6	1.7
สยามรัฐ	68	38.2	98	55.1	12	6.7
มติชน	98	39.7	138	55.9	11	4.5
บ้านเมือง	94	40.7	135	58.4	2	0.9
แนวหน้า	65	28.5	136	59.6	27	11.8
รวม	656	40.4	896	55.1	73	4.5

แผนภาพที่ 1 ภาพลักษณ์สตรีในหนังสือพิมพ์รายวัน

